

77ste vergadering

Donderdag 12 juni 2003

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 145 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Adelmund, Albayrak, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Atsma, Van Baalen, Bakker, Baemans, Van Beek, Blok, Blom, Boelhouwer, Van Bommel, Bos, Van den Brink, Brinkel, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Çörüz, Crone, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Van Dijk, Van Dijken, Dijkma, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Duivesteijn, Duyvendak, Eerdmans, Eijsink, Eski, Eurlings, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Geluk, Van Gent, Giskes, De Grave, Griffith, De Haan, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Van Heemst, Herben, Hermans, Hessels, Van Heteren, Hirsi Ali, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Kant, Karimi, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Kraneveldt, De Krom, Kruijssen, Van der Laan, Lambrechts, Lazrak, Leerdam, Van Lith, Van Loon-Koomen, Luchtenveld, Marijnissen, Mastwijk, Meijer, Van Miltenburg, Mosterd, Nawijn, De Nerée tot Babberich, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Oplaat, Örgü, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Rijpstra, Rouvoet, De Rooter, Samsom, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaij, Sterk, Straub, Stuurman, Szabó, Terpstra, Tichelaar, Timmer, Tjon-A-Ten, Tonkens, Varela, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verburg, Verdaas, Vergeer-Mudde, Verhagen, Vietsch, Visser, Van der Vlies, Vos, B.M. de Vries, J.M. de

Vries, K.G. de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Weisglas, Wilders, Van Winsen, De Wit en Wolfsen,

en de heren Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken, Remkes, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, De Hoop Scheffer, minister van Buitenlandse Zaken, Donner, minister van Justitie, mevrouw Van der Hoeven, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de heren Zalm, vice-minister-president, minister van Financiën, Kamp, minister van Defensie, mevrouw Dekker, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw Peijs, minister van Verkeer en Waterstaat, de heren Brinkhorst, minister van Economische Zaken, Veerman, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, De Geus, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Hoogervorst, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, De Graaf, vice-minister-president, minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, mevrouw Verdonk, minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, mevrouw Van Ardenne-van der Hoeven, minister voor Ontwikkelings-samenwerking, de heer Nicolai, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, mevrouw Nijs, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, mevrouw Van der Laan, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de heren Wijn, staatssecretaris van Financiën, Van der Knaap, staatssecretaris van Defensie, Van Geel, staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw Schultz van Haegen-Maas Geesteranus, staatssecretaris van Verkeer

en Waterstaat, mevrouw Van Gennip, staatssecretaris van Economische Zaken, de heer Rutte, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en mevrouw Ross-van Dorp, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Aan de orde is de voorzetting van het **debat** over de **regeringsverklaring**.

(Zie vergadering van 11 juni 2003.)

De **voorzitter**: Ik vraag de leden het eerste, inleidende deel van het betoog van de minister-president zonder interrupties te laten plaatsvinden.

□

Minister **Balkenende**: Mijnheer de voorzitter. Namens het kabinet dank ik de Kamer voor haar inbreng in de eerste termijn. Alvorens ik inga op een aantal concrete beleidsvragen, wil ik een enkele opmerking maken over de aard van de regeringsverklaring. Deze heeft voornamelijk een politiek staatsrechtelijk karakter. De heer Rouvoet wees daar al op. Dit debat legitimeert de start van de werkzaamheden van het kabinet in zijn relatie tot de Staten-Generaal. Dat betekent: waar nodig een verantwoording afleggen over de formatie, in aanvulling op de eerdere debatten die in dit huis hebben plaatsgevonden, en verder het op tafel leggen van onze visie op de samenleving, het toelichten van het kabinetmotto en het schetsen van de beleidsoriëntaties op hoofdlijnen. De aard van de regeringsverklaring houdt, met andere woorden, per definitie een beperking in. Ik spreek dan ook tegen de van verschillende